

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΜ ΔΣΑ 80807, Μπουμπουλίνας 9-11, Αθήνα (Μουσείο), Τ.Κ. 10682,

ΑΦΜ 996789554, Δ.Ο.Υ. Δ' Αθηνών, τηλ.: 210-8259140-141, fax: 210-8259235,

email: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ

(α.π. εις. ΕΔΕΥΑ: 2941/24-5-2023)

Ετέθη από τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.) το κάτωθι ερώτημα για τη σύνταξη νομικής γνωμοδότησης:

«Με ποια διαδικασία μπορεί η Δ.Ε.Υ.Α. να προσλάβει μηχανικό με Τ.Π.Υ. δεδομένου ότι η Δ.Ε.Υ.Α. διαθέτει έναν μόνιμο μηχανικό και έχει να διαχειριστεί πλείονα χρηματοδοτούμενα έργα;»

Κατά τη γνώμη μας προσήκει η κάτωθι απάντηση.

***

I. Εφαρμοστέο θεσμικό πλαίσιο – Ερμηνεία

---

1. Σύμφωνα με τον ν. 1069/1980 «Περί κινήτρων δια την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως» (Α' 191) , στο άρθρο 7 «Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας της Επιχειρήσεως – Προσωπικόν» ορίζεται ότι: «1. Δι' Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας συντασσομένον δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχειρήσεως, εγκρινομένης υπό του Υπουργού Εσωτερικών μετά γνώμην των οικείων Δημοτικών ή Κοινοτικών Συμβουλίων, καθορίζεται η οργάνωσις, η σύνθεσις και η αρμοδιότης των υπηρεσιών, ο αριθμός των θέσεων του πάσης φύσεως προσωπικού αναλόγως προς τας ανάγκας της επιχειρήσεως, ή κατά μισθο- λογικά κλιμάκια κατανομή των θέσεων του προσωπικού καθ' ομάδας ειδικοτήτων και

αναλόγως της βαθμίδος εκπαίδευσης, αι αποδοχαί, ως και ο τρόπος προσληψεως και απολύσεως και το αρμόδιον προς τούτο όργανον. 2. Το κατά την προηγουμένην παράγραφον προσωπικόν της επιχειρήσεως συνδέεται μετ' αυτής δια συμβάσεως εργασίας Ιδιωτικού δικαίου, επιφυλασσομένης της ισχύος των διατάξεων της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

2. Βάσει των διατάξεων του ν. 2190/1994, ως ισχύουν, ο νομοθέτης επέβαλε, και προς συμμόρφωση με τον συνταγματικό κανόνα (103Σ), περιορισμούς και όρισε ειδική διαδικασία πρόσληψης προσωπικού στο Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ τους ΟΤΑ και τις Δημοτικές Επιχειρήσεις (μεταξύ των οποίων και οι Δ.Ε.Υ.Α.), καθόσον αφορά το τακτικό προσωπικό, ήτοι το προσωπικό που καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες της Επιχείρησης, όπως αυτές καθορίζονται στον οικείο Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας. Στο πλαίσιο αυτό οι προσλήψεις του προσωπικού των Δ.Ε.Υ.Α. υπάγονται καταρχήν στις διατυπώσεις του ν. 2190/1994 (ήδη ν. 4765/2021 (Α' 6)), ήτοι προσλαμβάνονται μέσω ΑΣΕΠ.

3. Κατά την πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στην περίπτωση ανάθεσης υπηρεσιών σε τρίτο δυνάμει των διατάξεων του ν. 4412/2016, για να είναι δημοσιονομικά νόμιμη η σχετική δαπάνη και η σύναψη της σύμβασης, πρέπει οι υπό ανάθεση υπηρεσίες να μην εμπίπτουν στα συνήθη καθήκοντα του προσωπικού του, όπως αυτά προσδιορίζονται στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του ή εάν εμπίπτουν, είτε απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία που δεν διαθέτει το ήδη υπηρετούν προσωπικό του φορέα, είτε υφίσταται αποδεδειγμένα έλλειψη προσωπικού στον φορέα σε τέτοιο βαθμό, που καθίσταται αδύνατη η εξυπηρέτηση της συγκεκριμένης λειτουργικής δραστηριότητας αυτού, υπό την προϋπόθεση, πάντως, ότι τα αρμόδια όργανά του είχαν προβεί, πριν από την ανάθεση, σε όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες για την κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων (βλ. Ελ.Συν. Έβδομο Τμήμα 2443/2020, Τμ. Μείζ. Επτ. Συνθ. 3010/2010, VIΤμ.1892, 1972/2016, 794, 3060/2012, VIIΤμ. Πράξη 10/2018 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

4. Επικουρικός, σύμφωνα με τον ν. 3852/2010, στο άρθρο 100 «Προγραμματικές Συμβάσεις», ως ισχύει, προβλέπεται ότι: ««1. «α) Για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών και την υλοποίηση προμηθειών κάθε είδους, οι δήμοι, οι περιφέρειες, οι σύνδεσμοι

δήμων, τα δίκτυα δήμων και περιφερειών του άρθρου 101, οι περιφερειακές ενώσεις δήμων, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος και η Ένωση Περιφερειών Ελλάδας, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), τα οποία συνιστούν ή στα οποία συμμετέχουν οι προαναφερόμενοι φορείς, καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), στα οποία συμμετέχουν ή συνιστούν η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος και η Ένωση Περιφερειών Ελλάδας, οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, η Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.), οι επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. που ανήκουν στον δημόσιο τομέα, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α' 65), τα δημοτικά και περιφερειακά ιδρύματα, καθώς και κοινωφελή ιδρύματα και κληροδοτήματα και τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με το δημόσιο ή με την Εγνατία Οδό Α.Ε. ή με τη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ) Α.Ε. ή με την Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίων Α.Ε. (ΕΤΑΔ Α.Ε.) ή με την εταιρεία με την επωνυμία «ΓΑΙΑΟ-ΣΕ - Ανώνυμη Εταιρεία Αστικών Ακινήτων, Κτηματικών, Οικοδομικών, Τουριστικών και Συναφών Επιχειρήσεων» (ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.), κατόπιν σύμπραξης της εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Σ.Ε. Α.Ε.), όπου απαιτείται σύμφωνα με τον ν. 3891/2010 (Α' 188), ή με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή με τον ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ ή μεταξύ τους ή με Ν.Π.Δ.Δ. ή με τους φορείς των παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 12 του ν. 4412/2016 (Α' 147), μεμονωμένα ή από κοινού. Στις προγραμματικές συμβάσεις στις οποίες μετέχει το δημόσιο, μπορεί να εκπροσωπείται και από τον γραμματέα της αποκεντρωμένης διοίκησης, στην οποία εκτελείται η προγραμματική σύμβαση. Οι ανωτέρω συμβάσεις υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.» **Επομένως για υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης οι Δ.Ε.Υ.Α. δύνανται να συνάπτουν Προγραμματικές Συμβάσεις με τους φορείς που αναφέρονται στην παρ. 1^α του άρθρου 100 του ν. 3852/2010, ως ισχύει ανωτέρω.**

II. Επί του ερωτήματος

---

1. Η ανάθεση παροχής τεχνικών υπηρεσιών σε τρίτο οικονομικό φορέα (μηχανικό) από τη Δ.Ε.Υ.Α. είναι δυνατή μέσω των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις

Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)». Ωστόσο, επειδή οι τεχνικές υπηρεσίες αποτελούν πάγιες και διαρκείς ανάγκες των Δ.Ε.Υ.Α., διευκρινίζεται ότι η ανάθεση των μέσω των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (απευθείας ανάθεση), είναι δημοσιονομικά νόμιμη, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις: **α)** υφίσταται αποδεδειγμένα έλλειψη προσωπικού στον φορέα σε τέτοιο βαθμό, που καθίσταται αδύνατη η εξυπηρέτηση της συγκεκριμένης λειτουργικής δραστηριότητας αυτού, και **β)** ότι τα αρμόδια όργανά του είχαν προβεί, πριν από την ανάθεση, σε όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες για την κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων που καλύπτουν τις εν λόγω ανάγκες μέσω της τακτικής-κανονικής διαδικασίας πρόσληψης προσωπικού (βλ. *Ελ.Συν. Έβδομο Τμήμα 2443/2020, Τμ. Μείζ. Επτ. Συνθ. 3010/2010, VIΤμ.1892, 1972/2016, 794, 3060/2012, VIIΤμ. Πράξη 10/2018 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία*).

2. Σε κάθε περίπτωση, για υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης οι Δ.Ε.Υ.Α. δύνανται να συνάπτουν Προγραμματικές Συμβάσεις με τους φορείς που αναφέρονται στην παρ. 1^α του άρθρου 100 του ν. 3852/2010, ως ισχύει.

Αθήνα, 06-07-2023

Η γνωμοδοτούσα

Σβετλάνα (Ζέτα) Ζυγούρη

